

Інструкція
про порядок висунення, оформлення та представлення робіт на здобуття Державних
премій України в галузі науки і техніки

Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки приймає роботи та підручники на здобуття Державних премій України **щорічно до 1 квітня**.

Підручники попередньо подаються на розгляд до Міністерства освіти і науки України у встановлений ним термін – до 1 грудня.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Державна премія України в галузі науки і техніки (далі – Державна премія) присуджується:

- за видатні наукові дослідження, які сприяють подальшому розвитку гуманітарних, технічних та природничих наук, позитивно впливають на суспільний прогрес і утверджують високий авторитет вітчизняної науки у світі (у тому числі дослідження теми Голодомору 1932–1933 років в Україні);
- за розробку та впровадження нової техніки, матеріалів і технологій, нових способів і методів лікування та профілактики захворювань, що відповідають рівню найновіших світових дослідень;
- за роботи, які становлять значний внесок у вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки;
- за підручники для середніх загальноосвітніх, професійних навчально–виховних, вищих навчальних закладів, що відповідають сучасним вимогам і сприяють ефективному опануванню молоддю знань, істотно впливають на поліпшення підготовки майбутніх спеціалістів.

1.2. **Присуджується щорічно двадцять Державних премій, у тому числі:**

- **до двох – за підручники;**
- **до трьох – за роботи, що становлять державну таємницю.**

Розмір Державної премії визначається кожного року Президентом України.

1.3. **Висунення** робіт на здобуття Державної премії проводиться установами Національної академії наук України, Академії медичних наук України, Української академії аграрних наук, Академії педагогічних наук України, Академії правових наук України, керівними органами громадських наукових та науково–технічних організацій, колегіями міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, науково–технічними та вченими радами наукових організацій, вищих навчальних закладів із забезпеченням широкої гласності.

Висунення підручників на здобуття Державної премії проводиться колегією Міністерства освіти і науки України.

1.4. **Колектив претендентів**, робота якого висувається на здобуття Державної премії, **не може перевищувати десяти осіб** і повинен включати лише тих, які були безпосередніми учасниками виконання роботи і творчий внесок яких є найбільш визначним.

Як виняток, до колективу претендентів можуть бути включені особи, які пішли з життя.

Відбір кандидатів до складу колективу претендентів, робота якого висувається на здобуття Державної премії, провадиться за місцем їх роботи шляхом таємного голосування.

Іноземці та особи без громадянства можуть бути включені до колективу претендентів, робота якого висувається на здобуття Державної премії.

Не допускається включення до колективу претендентів осіб:

- які вже були лауреатами Державної премії;

- які виконували лише адміністративні, консультативні чи організаторські функції;
- удостоєних за цю роботу державної нагороди України;
- включених у поточному році до колективу претендентів іншої роботи, висунutoї на здобуття Державної премії.

1.5. До розгляду не приймаються:

- наукові праці та підручники, якщо вони опубліковані у завершенному вигляді менш ніж за рік до їх висунення;
- роботи в галузі техніки, матеріалів і технологій – до освоєння їх у виробництві;
- роботи, вже удостоєні Державної премії України або Державної премії іншої країни;
- роботи, які вже тричі брали участь у конкурсі на здобуття Державної премії.

2. ПОРЯДОК ВИСУНЕННЯ ТА ПРЕДСТАВЛЕННЯ РОБІТ

2.1. Висунення робіт, підручників та їх авторів повинно проходити в обстановці широкої гласності, високої вимогливості до оцінки робіт і значимості творчого внеску кожного претендента.

Керівники установ та організацій зобов'язані провести попереднє обговорення робіт і творчого внеску претендентів, що висуваються, у трудових колективах за місцем їх роботи. До участі в обговоренні залучаються працівники відділів, лабораторій, а також спеціалісти інших установ і організацій, які працюють у даній галузі науки і техніки, представники громадських організацій.

2.2. Рішення про представлення роботи або підручника на здобуття Державної премії може **прийматися відкритим голосуванням** на засіданнях відповідних колегій, науково-технічних, вчених рад та керівних органів громадських наукових та науково-технічних організацій.

2.3. Рішення про склад авторського колективу претендентів приймає організація (установа), яка представляє роботу, **шляхом таємного голосування**.

Включення до складу авторського колективу претендентів представників від інших установ і організацій проводиться за результатами таємного голосування за місцем їх основної роботи.

Примітка: претенденти не беруть участі в таємному голосуванні.

Рішення про включення до складу авторського колективу претендентів громадян іноземних держав приймає організація (установа), яка висуває роботу, на підставі подання з місця їх основної роботи.

Рішення щодо кандидатури претендента, який представляється на здобуття Державної премії посмертно, приймає організація (установа), яка висуває роботу.

3. ПЕРЕЛІК ТА ЗМІСТ ДОКУМЕНТІВ І МАТЕРІАЛІВ РОБІТ

До Комітету **особисто одним із авторів** подаються:

- документи – том 1;
- опис роботи – том 2;
- анотація роботи;
- додаткові 4 примірники реферату роботи.

Примітка: при поданні підручника опис роботи – том 2 не подається.

3.1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ТА МАТЕРІАЛІВ РОБІТ

3.1.1. Документи – том 1 і опис роботи – том 2 подаються у 3-х примірниках (формат аркушів А4 – 297 х 210 мм).

Крім того, один примірник всіх поданих документів зберігається в організації, яка представила роботу на премію.

3.1.2. До документів – том 1 та опису роботи – том 2 можуть додаватися монографії (не більше 10), схеми, карти, альбом фотографій тощо в одному примірнику.

3.1.3. На обкладинці кожного тому та додаткових примірників реферату вказуються:

- повна назва організації (установи), яка висуває роботу на премію;
- назва роботи;
- прізвища, імена та по-батькові претендентів, їх наукові ступені та вчені звання, посади, місця роботи.

3.1.4. На початку кожного тому наводиться опис документів із зазначенням сторінок у зростаючій послідовності.

3.1.5. У документах не допускається скорочення назв підприємств, установ, організацій та нерозшифрованих назв окремих виробів. Скорочення можуть бути лише при повторенні раніше розшифрованих назв.

3.1.6. Роботи, оформлені з порушенням вимог даної інструкції, до розгляду не приймаються.

3.2. ДОКУМЕНТИ – ТОМ 1

3.2.1. Лист-подання, у якому вказується точна назва організації (установи), яка представляє роботу, назва роботи, час її початку та закінчення, наукова значимість, масштаби реалізації, техніко-економічні показники та їх порівняння з кращими вітчизняними і зарубіжними аналогами, досягнутий економічний ефект, прізвище, ім'я, по-батькові, посада та місце роботи кожного претендента.

Лист-подання друкується на бланку організації (установи), яка представляє роботу, і підписується її керівником та **скріплюється печаткою**. Якщо керівник входить до складу колективу претендентів на здобуття Державної премії, лист та всі інші документи підписуються його заступником.

3.2.2. Додаток до листа-подання, в якому вказуються:

- повна назва організації (установи), поштовий індекс, адреса, куди повинна повернатись робота після її розгляду в Комітеті;
- прізвище, ім'я, по-батькові, посада, адреса та службовий телефон особи, призначеної відповідальною за ознайомлення з матеріалами роботи за вимогою представників зацікавлених установ і підприємств, окремих громадян.

3.2.3. Дозвіл на опублікування у відкритій пресі назви і змісту роботи, прізвищ претендентів. Дозвіл підписується керівником організації (установи), яка висунула роботу на премію. Дозвіл подається в одному примірнику і вкладається до першого примірнику документів.

3.2.4. Реферат роботи (обсягом до 10 сторінок), підписаний всіма претендентами на здобуття премії.

В рефераті вказується:

- мета роботи;
- наукова новизна;
- практична значимість;

– кількість публікацій, патентів, в т.ч. міжнародних, захищених дисертацій та інша інформація, яка характеризує роботу.

Для роботи в галузі науки і техніки, зокрема, вказується основні її науково-технічні результати (обов'язково у порівнянні з кращими вітчизняними та зарубіжними аналогами), де, коли і в якому обсязі впроваджена робота, досягнута економічна ефективність, з відповідним обґрунтуванням (розрахунками).

Реферат циклу наукових праць повинен обґрунтовувати об'єднання їх в єдиний цикл, обов'язково вказується загальна кількість реферованих публікацій, зокрема у міжнародних журналах, що містяться в базі даних SCOPUS та загальний ідентифікатор SJR (SCImago Journal Rank).

Якщо робота подається повторно, в рефераті необхідно відобразити розвиток, який вона одержала з часу попереднього представлення.

3.2.5. Протокол (протоколи) засідання колегії, науково-технічної або вченої ради, керівного органу громадської наукової та науково-технічної організації про відбір кандидатів до складу колективу претендентів, праці якого висуваються на здобуття премії, де вказується назва роботи, хід обговорення та результати таємного голосування претендентів за кожного кандидата окремо. Протокол з відповідними підписами **завіряється печаткою**.

3.2.6. Матеріали попереднього обговорення (копії протоколів, рішень, рекомендацій на підтримку роботи про висунення).

3.2.7. Довідка про творчий внесок у роботу на кожного претендента окремо (на 1–2 сторінках), де вказується його посада під час виконання роботи та конкретний творчий внесок, загальна кількість реферованих публікацій та індекс їх цитування.

Довідка підписується керівником установи (організації), де працює претендент. Підпис **завіряється печаткою**.

Якщо довідка про творчий внесок оформляється не за місцем основної роботи претендента, то документи про висунення його кандидатури повинні бути доповнені листом-підтримкою установи (організації), де він працює, за підписом керівника установи (організації).

3.2.8. Відомості на претендента:

– прізвище, ім'я та по-батькові (українською і російською мовами у відповідності із записом у паспорті у іменному та давальному відмінках);

- дата народження;
- освіта;
- спеціальність;
- наукова ступінь;
- вчене звання;
- почесні звання;
- місце основної роботи;
- посада;
- службова адреса та телефони (службовий і мобільний);
(вказати п'ятизначний поштовий індекс)
- домашня адреса та телефон.

Відомості заповнюються на бланку тієї організації (установи), де працює претендент, **підписуються ним**, завіряються керівником організації (установи), **скріплюються печаткою**. Вказується дата заповнення.

Примітки:

а) якщо після представлення роботи змінились відомості на претендента, про це необхідно протягом двох тижнів повідомити Комітет;

б) якщо претендент представляється посмертно, то у відомостях необхідно вказати адресу, прізвище, ім'я, по-батькові та телефон спадкоємця (спадкоємців).

3.2.9. Документи 1-го тому повинні бути підшиті у швидкозшивачі у описаній вище послідовності.

При повторному представленні роботи її висунення та оформлення документів провадиться заново.

3.3. ОПИС РОБОТИ – ТОМ 2

3.3.1 **Опис роботи** – викладається її зміст, результати та висновки, відмічається значимість одержаних результатів у порівнянні з кращими вітчизняними й світовими аналогами, стан впровадження у виробництво, досягнута економічна ефективність та інші техніко-економічні показники.

Приводиться список публікацій і патентів даної роботи.

3.3.2. До складу 2 тому також включаються:

- довідка про економічну ефективність, одержану від впровадження роботи у виробництво. Довідка підписується керівником підприємства, організації (установи), де здійснено це впровадження;
- копії патентів, авторських свідоцтв, які відносяться до роботи;
- копії документів про випробування і впровадження роботи у виробництво.

3.3.4. Якщо обсяг матеріалів 2-го тому більше 250 аркушів, то ці матеріали слід формувати частинами. Наприклад, том 2 частина 1; том 2 частина 2.

Матеріали та документи другого тому повинні бути переплетені.

3.4. АНОТАЦІЯ РОБОТИ

3.4.1. **В анотації роботи** вказується назва роботи, прізвища та ініціали претендентів (українською, російською і англійською мовами), точна назва організації (установи), яка представляє роботу, та коротка характеристика роботи, в якій вказується мета роботи, наукова новизна, обґрунтовується її науково практична значимість. Вказується кількість опублікованих монографічних видань, загальна кількість наукових статей, зокрема у міжнародних журналах, що містяться в базі даних SCOPUS, загальний ідентифікатор SJR (SCImago Journal Rank) та загальний індекс цитування робіт претендентів.

Анотація подається в електронному вигляді обсягом до 1–ї сторінки (*текстовий редактор Microsoft Word, розмір шрифту 14*).

3.5. ДОДАТКОВІ ПРИМІРНИКИ РЕФЕРАТУ

3.5.1. Додаткові 4 примірники реферату роботи із підписами авторів подаються у вигляді окремих брошуру.

* * *

Роботи приймаються Секретаріатом Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки за адресою:

*03680, м. Київ, вул. Антоновича (Горького), 51, кімната 1212,
телефони: 246–78–19, т/ф 246–63–00.*

* * *

Інструкцію про порядок висунення, оформлення та представлення праць на здобуття Державних премій розроблено згідно з Положенням про Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки та Положенням про Державні премії України в галузі науки і техніки, затвердженими Указом Президента України від 14 червня 2000 року №800/2000 (зі змінами, внесеними згідно з Указом Президента №571/2006 від 23 червня 2006 року).

Інструкцію затверджено Президією Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки 26 жовтня 2009 року.

* * *

Інструкцію про порядок висунення, оформлення та представлення робіт на здобуття Державних премій, видану Комітетом у 2007 році, вважати недійсною.